

Thema 4 Taalsystematiek	Nadenken over woorden en zinnen	toetsenwijzer
------------------------------------	--	----------------------

→ Achteraan in lesboek A vind je onthoudkaders .
Bekijk de kaders van thema 1 tot en met vier die over 'nadenken over zinnen' en 'nadenken over woorden' gaan.

Opdracht : Zoek in de zinnen de zelfstandige naamwoorden. Kruis achteraan aan in welke vorm dat zn. in de zin staat.

Markeer in de zin het zn.	enkelvoud	meervoud	verkleinwoord
De spelers treuren omdat ze verloren zijn.		x	
Hij tekent argwanend het document .	x		
Onverwachts beet hij zijn baasje!			x

Opdracht : In een zin kunnen meerdere zn. staan. Markeer ze allemaal.

De **telefoon** rinkelde opnieuw. **Marcus** keek naar het **schermje** van zijn **toestel**. Het was alweer dat onbekende **nummer!** Hij gooide zijn **mobieltje** op de **grond** en zette er zijn zware **voet** op. Het **ding** vloog in duizend **stukken** uit elkaar. Hij werd nooit meer opgebeld...

Opdracht : Markeer alle werkwoorden!

De telefoon **rinkelde** opnieuw. Marcus **keek** naar het schermje van zijn toestel. Het **was** alweer dat onbekende nummer! Hij **gooide** zijn mobieltje op de grond en **zette** er zijn zware voet op. Het ding **vloog** in duizend stukken uit elkaar. Hij **werd** nooit meer **opgebeld**.

Opdracht : Wat kun je over de vetgedrukte ww. zeggen!

	PV. t.t.	PV. v.t.	Inf.	Andere vorm
Een goede student herhaalt elke dag zijn Frans!!	x			
De student heeft elke dag zijn Frans herhaald .				x
De leerkrachten kunnen het niet genoeg herhalen .			x	
Ze herhalen het dan ook tot vervelens toe.	x			
Herhaalden we het nu ietsje teveel?????		x		

Opdracht : Zoek in de tekst min. 1 voorbeeld voor elke kolom.

In 2020 werd het land geplaagd door een vervelend virus. Plots moest iedereen met een mondkapje rondlopen. 'Bubbel' werd een veelgebruikt woordje. De ziekte zorgde ervoor dat veel mensen in het ziekenhuis belandden. Men mocht zelfs niet op bezoek gaan. Daar werden velen wel ongelukkig van.				
grondwoord	samenstelling	Afleiding met voorvoegsel	Afleiding met achtervoegsel	Afleiding met voor -en achtervoegsel.
<i>land</i>	<i>mondkapje</i>	<i>belandden</i>	<i>woordje</i>	<i>ongelukkig</i>
<i>virus</i>	<i>ziekenhuis</i>	<i>bezoek</i>	<i>ziekte</i>	

Opdracht : Markeer in kolom 1 en noteer het woord/de woorden in kolom 2.

<p>Markeer het onderwerp van de zin. Het zijn allemaal doe-zinnen...</p>	<p>Welk(e) woord(en) in 'de rest van de zin' zegt/zeggen: - wat het ond. doet - of wat er met het ond. gebeurt?</p>
<p>Emma vertelt een geheim aan haar BFF.</p>	<p><i>vertelt</i></p>
<p>Die kan dat echter niet voor zich houden.</p>	<p><i>Kan houden</i></p>
<p>De dag erna heeft ze het meteen verklapt..</p>	<p><i>Heeft verklapt</i></p>
<p>Emma en haar BFF hebben nu ruzie...</p>	<p><i>hebben</i></p>

Opdracht : Markeer in kolom 1 en noteer de woorden in kolom 2.

<p>Markeer het onderwerp van de zin Het zijn allemaal is-zinnen...</p>	<p>Welke woorden in 'de rest van de zin' zeggen: - hoe het ond. is of wordt</p>
<p>De kinderen zijn meestal flink in de les.</p>	<p><i>zijn flink</i></p>
<p>Daarom is de leerkracht vaak tevreden.</p>	<p><i>Is tevreden</i></p>
<p>Dir. Raf en Dir. Kris worden daar blij van.</p>	<p><i>Worden blij</i></p>
<p>Ze worden echte fans van de zesdeklassers.</p>	<p><i>Worden echte fans</i></p>

Opdracht : Zoek de gevraagde zinsdelen!

De politie betrapte de inbreker na middernacht.	
<p>Wat is het onderwerp van de zin?</p>	<p>Markeer het 'ond.' in de zin.</p>
<p>Wat is de rest van de zin?</p>	<p>Onderlijn de 'rest van de zin' in de zin.</p>
<p>Welke woorden in de rest van de zin zeggen wat het onderwerp doet?</p>	<p><i>betrapte</i></p>
<p>Welke zinsdelen in de rest van de zin geven een antwoord op de vraag 'WIE' ?</p>	<p><i>De inbreker</i></p>
<p>Welke zinsdelen in de rest van de zin geven een antwoord op de vraag 'WANNEER' ?</p>	<p><i>Na middernacht</i></p>

Was de puber verlegen in het stadspark tijdens zijn date.	
<p>Wat is het onderwerp van de zin?</p>	<p>Markeer het 'ond.' in de zin.</p>
<p>Wat is de rest van de zin?</p>	<p>Onderlijn de 'rest van de zin' in de zin.</p>
<p>Welke woorden in de rest van de zin zeggen hoe het onderwerp is?</p>	<p><i>Was verlegen</i></p>
<p>Welke zinsdelen in de rest van de zin geven een antwoord op de vraag 'WAAR' ?</p>	<p><i>In het stadspark</i></p>
<p>Welke zinsdelen in de rest van de zin geven een antwoord op de vraag 'WANNEER' ?</p>	<p><i>Tijdens zijn date</i></p>